Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, judecător - Panfil Cristina
Dosarul: nr. 3r-19/25
2-24025834-02-3r-22012025

D E C I Z I E

17 februarie 2025 mun. Chișinău

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ și în materie de insolvabilitate, reorganizare și dizolvare a persoanelor juridice din cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru

Președintele completului, judecător Sîrbu Victoria
Judecători Braga Angela și Cașcaval Andrei

examinând fără participarea părților, recursul declarat de Odobescu Mariana, prin intermediul avocatului Botnari Vitalia,

în cauza civilă, la acțiunea în contencios administrativ, la cererea înaintată de Odobescu Mariana împotriva Autorității Naționale de Integritate, persoană terță Sorocan Vitalie, cu privire la obligarea emiterii actului administrativ individual,

împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, din 26 decembrie 2024,

a c o n s t a t a t :

Pretențiile din acțiune:

La 20 februarie 2024, Odobescu Mariana, prin intermediul avocatului Botnari Vitalia a înaintat acțiune de contencios administrativ împotriva Autorității Naționale de Integritate, persoană terță Sorocan Vitalie solicitând: anularea refuzului emis de Autoritatea Națională de Integritate expus în răspunsul nr. 07/1850 din 12 februarie 2024, ca neîntemeiat; anularea procesului-verbal de refuz în inițierea controlului nr. 21/30 din 02 februarie 2024, emis de inspectorul de integritate Parfeni Eugenia al Inspectoratului de Integritate, ca neîntemeiat și ilegal; obligarea Autorității Naționale de Integritate să emită un proces-verbal de inițiere a controlului pe faptele expuse în cerere înaintată de Odobescu Mariana cu privire la încălcarea regimului conflictului de interese admis de consilierul municipal ***** – Sorocan Vitalie *care la data de 28 decembrie 2023, fiind în conflict de interese a votat pentru aprobarea "Cu privire la aprobarea Actului de primire-predare a setului de documente care atestă costul investițional al*

*bunurilor și serviciilor, declararea în calitate de proprietate publică din domeniul public - public al bunurilor și serviciilor achiziționate, reconstruite conform Actului de Primire predare nr. 33/1235 din 27 ianuarie 2023 și a Planului de Acțiuni privind asigurarea durabilității proiectului "îmbunătățirea serviciilor de alimentare cu apă în orașul *****"*; încasarea din contul Autorității Naționale de Integritate în beneficiul lui Odobescu Mariana a sumei de 5.000 lei cu titlu de cheltuieli pentru asistența juridică, precum și alte cheltuieli aferente examinării litigiului.

În motivarea acțiunii s-a invocat că, la 29 decembrie 2023, Odobescu Mariana a depus cerere către Autoritatea Națională de Integritate, prin care a solicitat să fie constatat conflictul de interese și să fie tras la răspundere consilierul municipal ***** - Sorocan Vitalie, care la 28 decembrie 2023, fiind în conflict de interese și anume fiind directorul ÎM "Apă Canal", *****, a votat pentru aprobarea proiectului de decizie "*Cu privire la aprobarea Actului de primire- predare a setului de documente care atestă costul investițional al bunurilor și serviciilor, declararea în calitate de proprietate publică din domeniul public - public al bunurilor și serviciilor achiziționate, reconstruite conform Actului de Primire predare nr. 33/1235 din 27 ianuarie 2023 și a Planului de Acțiuni privind asigurarea durabilității proiectului "îmbunătățirea serviciilor de alimentare cu apă în orașul ******".

La 02 februarie 2024, inspectorul de integritate - Parfeni Eugenia, a emis procesul-verbal nr. 21/30 prin care s-a refuzat în inițierea controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese în privința Sorocan Vitalie.

La 06 februarie 2024, Odobescu Mariana a depus cerere prealabilă către Autoritatea Națională de Integritate, prin care a solicitat anularea proceselor-verbale de refuz în inițiere a controlului nr. 19/29 din 01 februarie 2024 și nr. 21/30 din 02 februarie 2024, emise de inspectorii de integritate, Pleșca Tatiana și Parfeni Eugenia ca neîntemeiate și, respectiv, emiterea unui proces-verbal de inițiere a controlului pe faptele expuse în cererea înaintată de Odobescu Mariana cu privire la încălcarea regimului conflictului de interese admis de consilierul municipal ***** - Sorocan Vitalie, fiind în conflict de interese.

La 13 februarie 2024, prin intermediul poștei electronice, Odobescu Mariana a recepționat răspunsul nr. 07/1850 din 12 februarie 2024 prin care cererea s-a respins ca neîntemeiată.

Totodată, reclamanta a menționat că, la 15 noiembrie 2023, lui Sorocan Vitalie i-a fost validat mandatul de consilier din partea Partidului Liga Orașelor și Comunelor, potrivit rezultatelor alegerilor locale generale din 05 noiembrie 2023.

La 28 decembrie 2023, în cadrul ședinței consiliului municipal, a fost discutată și aprobată întrebarea „Cu privire la aprobarea Actului de primire- predare a setului de documente care atestă costul investițional al bunurilor și serviciilor, declararea

în calitate de proprietate publică din domeniul public - public al bunurilor și serviciilor achiziționate, reconstruite conform Actului de Primire predare nr. 33/1235 din 27 ianuarie 2023 și a Planului de Acțiuni privind asigurarea durabilității proiectului îmbunătățirea serviciilor de alimentare cu apă în orașul *****”, partea cointeresată în aprobarea acestui proiect este ÎM „Apă Canal”, ***** (raportor Miron Angela, contabil economist ÎM ”Apă Canal”, *****) și respectiv directorul acestei întreprinderi este Sorocan Vitalie.

Mai mult în cadrul ședinței, Sorocan Vitalie a fost ales președinte al ședinței, s-a implicat activ de mai multe ori în dezbaterea acestei probleme venind cu detalii referitor la implementarea proiectului, convingând consilierii de corectitudinea lucrărilor realizate și în final a votat pentru aprobarea acestui proiect de decizie, fără a anunța conflictul de interese pe care îl are în aprobarea deciziei sus numite.

Acestea fiind confirmate și de către inspectorul de integritate ANI, Parfeni Eugenia în procesul-verbal de refuz în inițierea controlului nr. 21/30 din 02 februarie 2024 „Potrivit procesului-verbal nr. 6 din 28 decembrie 2023 al ședinței ordinare a Consiliului municipal ***** la subiectul nr. 8 „Cu privire la aprobarea Actului de predare-primire a setului de documente care atestă costul investițional al bunurilor și serviciilor, declararea în calitate de proprietate publică din domeniul public al bunurilor și serviciilor achiziționate, reconstruite conform Actului de primire-predare nr. 33/1235 din 27 ianuarie 2023 și a Planului de Acțiuni privind asigurarea durabilității proiectului „îmbunătățirea serviciilor de alimentare cu apă în or. *****”, dl Vitalie Sorocan, în calitate de consilier al Consiliului municipal ***** a participat la emiterea deciziei enunțate și a semnat în calitate de Președinte al ședinței Consiliului municipal *****”.

Susține reclamanta că, în speța dată, se atestă vătămarea dreptului său subiectiv în sensul art. 17 Cod administrativ, căreia i s-a adus atingere prin activitatea administrativă a Autorității Naționale de Integritate, or, se invocă un conflict de interese nedeclarat al consilierului în cadrul Consiliului municipal ***** - Sorocan Vitalie, care afectează, în consecință, valabilitatea actelor administrative emise de Consiliul municipal *****.

Astfel, consideră că persistă un interes legitim în inițierea și realizarea unui control privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese în privința persoanei indicate în sesizare.

Reiterează că actul administrativ enunțat vizează reclamanta Odobescu Mariana, care revendică încălcarea, prin activitatea administrativă a Autorității Naționale de Integritate, a unui drept vătămat în sensul art. 17.

Totodată menționează că, Odobescu Mariana este consilier în cadrul Consiliului municipal *****, respectiv pe lângă încălcarea drepturilor sale ca persoană fizică, au fost încălcate și drepturile prevăzute de lege de care beneficiază dânsa în calitate de consilier în cadrul Consiliului municipal *****.

Soluția instanței de fond:

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, din 26 decembrie 2024, acțiunea în contencios administrativ înaintată de către Odobescu Mariana împotriva Autorității Naționale de Integritate, persoană terță Sorocan Vitalie cu privire la obligarea emiterii actului administrativ individual, a fost declarată inadmisibilă prin prisma art. 207 alin. (2) lit. e) Cod administrativ.

Pretențiile din recurs:

La 02 ianuarie 2025, Odobescu Mariana, prin intermediul avocatului Botnari Vitalia, a înaintat cerere de recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, din 26 decembrie 2024, solicitând anularea actului judecătoresc contestat și restituirea cauzei spre rejudecare.

În motivarea cererii de recurs autorul a indicat că, în speța dată se atestă vătămarea unui drept subiectiv al recurentei Odobescu Mariana în sensul art. 17 Cod administrativ, căruia i s-a adus atingere prin activitatea administrativă a Autorității Naționale de Integritate.

Or, este cert faptul că Odobescu Mariana invocă un conflict de interese nedeclarat a lui Sorocan Vitalie, consilier municipal în cadrul Consiliului municipal *****, care afectează, în consecință, valabilitatea actelor administrative emise de Consiliul municipal *****.

Astfel, reprezentantul recurentei consideră că persistă un interes legitim a lui Odobescu Mariana în inițierea și realizarea unui control privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese în privința persoanei indicate în sesizare.

De asemenea, subliniază că, actul administrativ enunțat o vizează pe Odobescu Mariana, care revendică încălcarea, prin activitatea administrativă a Autorității Naționale de Integritate, a unui drept vătămat în sensul art. 17.

Deci, reieșind din prevederile legale indicate supra, a avut loc vătămarea drepturilor lui Odobescu Mariana prevăzute de lege.

Totodată s-a reiterat că Odobescu Mariana este consilier în cadrul Consiliului municipal *****, respectiv pe lângă încălcarea drepturilor sale ca persoană fizică, au fost încălcate și drepturile prevăzute de lege de care beneficiază Odobescu Mariana în calitate de consilier.

Având în vedere circumstanțele indicate supra, precum și în cererea de chemare în judecată, instanța neîntemeiat a declarat inadmisibilă cererea de chemare în judecată.

Cu atât mai mult instanța nici nu a examinat prezentul litigiu ca să declare inadmisibilă cererea de chemare în judecată și să se expună au fost sau nu încălcate careva drepturi.

Recurenta consideră că instanța a argumentat în mod superficial încheierea contestată, a dat dovadă de indiferență și un comportament neagreat, nepăsător față de cauza respectivă. De aici reiese faptul că judecătorul în mod neîntemeiat nu vrea să examineze prezenta cauză, a indicat doar motive formale.

În atare circumstanțe, consideră ca fiind neîntemeiate, lipsite de logică argumentele instanței, or, aceasta a trecut în mod superficial asupra celor invocate, soluția dată de către instanță fiind una pripită fără elucidarea pe deplin a circumstanțelor cauzei.

Termenul declarării recursului:

În conformitate cu prevederile art. 242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Din analiza materialelor dosarului, Completul de contencios administrativ constatată că, încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, din 26 decembrie 2024, a fost expediată părților la aceeași dată, prin intermediul poștei electronice (f.d. 71), iar cererea de recurs a fost înaintată prin intermediul serviciului poștal, la 02 ianuarie 2025 (f. d. 79).

Astfel, în raport cu circumstanțele citate supra, instanța constată că recursul declarat de Odobescu Mariana, prin intermediul avocatului Botnari Vitalia, a fost depus în interiorul termenului legal.

Soluția instanței de recurs:

Verificând legalitatea încheierii judecătorești contestate, pe baza înscrisurilor din dosar și a motivelor invocate în recurs în coroborare cu normele legale aplicabile la caz, Completul de contencios administrativ, consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de fond, din considerentele ce succed.

Potrivit art. 191 alin. (4) Cod administrativ, Curțile de apel soluționează și cererile de apel împotriva hotărârilor și recursurile împotriva încheierilor emise de judecătorii.

Conform art. 194 alin. (1) Cod administrativ, în procedura în prima instanță, în procedura de apel și în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătorești se soluționează din oficiu probleme de fapt și de drept.

Dispoziția art. 243 alin. (1) lit. b), (2) - (4) Cod administrativ stipulează că, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța respinge recursul. Instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces. Decizia prin care se soluționează recursul împotriva încheierii judecătorești se motivează în scris. După finalizarea procedurii de

soluționare a recursului împotriva încheierii judecătorești, dosarul judiciar se transmite instanței competente în termen de 3 zile.

Din actele dosarului s-a stabilit cu certitudine că, la 29 decembrie 2023, Odobescu Mariana a depus cerere către Autoritatea Națională de Integritate, prin care a solicitat să fie constatat conflictul de interese și să fie tras la răspundere consilierul municipal ***** - Sorocan Vitalie, care la 28 decembrie 2023, fiind în conflict de interese și anume fiind directorul ÎM ”Apă Canal”, *****, a votat pentru aprobarea proiectului de decizie ”*Cu privire la aprobarea Actului de primire- predare a setului de documente care atestă costul investiţional al bunurilor şi serviciilor, declararea în calitate de proprietate publică din domeniul public - public al bunurilor şi serviciilor achiziţionate, reconstruite conform Actului de Primire predare nr. 33/1235 din 27 ianuarie 2023 şi a Planului de Acţiuni privind asigurarea durabilităţii proiectului ”îmbunătăţirea serviciilor de alimentare cu apă în oraşul *****”*.

Prin procesul-verbal nr. 21/30 din 02 februarie 2024, emis de inspectorul de integritate - Parfeni Eugenia, s-a refuzat în inițierea controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese în privința Sorocan Vitalie.

Prin răspunsul nr. 07/1850 din 12 februarie 2024, emis la cererea prealabilă a lui Odobescu Mariana din 06 februarie 2024, Autoritatea Națională de Integritate, a respins cererea ca neîntemeiată.

Astfel, invocând aspectele relevante procedurii în cauză, Odobescu Mariana, a înaintat acțiune de contencios administrativ împotriva Autorității Naționale de Integritate, persoană terță Sorocan Vitalie solicitând anularea refuzului emis de Autoritatea Națională de Integritate expus în răspunsul nr. 07/1850 din 12 februarie 2024 și a procesului-verbal de refuz în inițiere a controlului nr. 21/30 din 02 februarie 2024, emis de inspectorul de integritate Parfeni Eugenia al Inspectoratului de Integritate, cu obligarea Autorității Naționale de Integritate să emită un proces-verbal de inițiere a controlului pe faptele expuse în cererea înaintată de Odobescu Mariana cu privire la încălcarea regimului conflictului de interese admis de consilierul municipal ***** – Sorocan Vitalie.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, din 26 decembrie 2024, acțiunea înaintată de către Odobescu Mariana împotriva Autorității Naționale de Integritate, persoană terță Sorocan Vitalie, cu privire la obligarea emiterii actului administrativ individual, a fost declarată inadmisibilă prin prisma art. 207 alin. (2) lit. e) Cod administrativ.

Astfel, conform art. 207 alin. (1) Cod administrativ, instanța verifică din oficiu dacă sunt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.

Conform art. 207 alin. (2) lit. e) Cod administrativ, acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art. 17.

Potrivit art. 17 Cod administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Dispoziția art. 20 Cod administrativ, prevede că dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Potrivit art. 39 alin. (2) Cod administrativ, orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art. 17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanței de judecată competente.

La fel, art. 189 alin. (1) Cod administrativ prevede că, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

Astfel, raportând normele de drept sus-indicate circumstanțelor cauzei, reieșind din dispozițiile art. 207 alin. (2) lit. e), în coroborare cu art. 39 alin. (2), art. 17 și art. 189 alin. (1) și alin. (2) Cod administrativ, Completul judiciar atestă că, sesizarea instanței de judecată de către orice persoană care în opinia sa revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice, fie prin refuzul autorității administrative de a soluționa în termenul legal o cerere, implică existența obligatorie a două condiții, și anume - existența vătămării unui drept subiectiv recunoscut de lege a reclamantului și - vătămarea dreptului său să fie cauzat printr-un act administrativ, fie prin refuzul autorității administrative de a soluționa în termenul legal o cerere.

În sensul Legii, revendicarea dreptului trebuie să se deducă din susținerile formulate prin acțiunea înaintată în judecată, în conținutul căreia urmează a fi arătată vătămarea dreptului personal, deoarece expresiile utilizate în textul art. art. 17, 39 și 189 Cod administrativ de „drept vătămat” și de „încălcarea unui drept al său” se referă la drepturi subiective concrete, fiind excluse așa numitele drepturi prin ricoșeu, ipotetice, iluzorii sau virtuale, precum și acțiunile populare (*actio popularis*).

Raportând la caz cadrul legal citat supra, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ, constată că, prin actele contestate nu sunt afectate drepturile subiective ale lui Odobescu Mariana, iar în acțiunea de contencios administrativ de obligare, nu s-a indicat expres un drept personal vătămat prin contestarea actelor solicitate.

Completul de judecată ține să menționeze că, deși Odobescu Mariana are dreptul la petiționare în conformitate cu art. 9 Cod administrativ și art. 29 alin. (1) din Legea cu privire la Autoritatea Națională de Integritate nr. 132 din 17 iunie 2016, faptele invocate de aceasta în sesizare și actele contestate nu sunt de natură de a convinge că acesteia i-a fost încălcat un drept propriu, personal or, art. 27 alin. (1) din Legea cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, prevede expres că, verificarea declarațiilor de avere și interese personale constă în verificarea depunerii în termen a declarațiilor de către subiecții declarării, verificarea respectării cerințelor de formă a declarațiilor și verificarea existenței aparenței de încălcare a regimului juridic de declarare a averii și a intereselor personale.

În context, conform alin. (8) al aceleiași norme, după finalizarea verificării, inspectorul de integritate emite un proces-verbal cu privire la: a) constatarea depunerii în termen a declarațiilor de avere și interese personale, întrunirea condițiilor de formă a acestora și lipsa aparenței de încălcare a regimului juridic al declarării averii și intereselor personale; b) constatarea nedepunerii în termen a declarațiilor de avere și interese personale; c) constatarea aparenței de nedeclarare a tuturor bunurilor sau intereselor personale de către subiectul declarării ori de declarare eronată sau incompletă a acestora; d) constatarea aparenței de existență a unei diferențe substanțiale între veniturile obținute și cheltuielile realizate, pe de o parte, și averea dobândită, pe de altă parte; e) constatarea aparenței de nedeclarare a unor conflicte de interese, incompatibilități, restricții și limitări.

Prin urmare, art. 28 din Legea cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, prevede că, persoana supusă controlului averii și al intereselor personale are dreptul: *e) să conteste, în condițiile legii, procesul-verbal menționat la art. 27 alin. (8) și actul de constatare emis de către inspectorul de integritate*.

În această ordine de idei, Completul judiciar relevă că, normele legale citate nu prevăd un contencios obiectiv de legalitate și denotă opțiunea legiuitorului pentru un contencios administrativ subiectiv efectiv, implicând revendicarea apărării unui drept subiectiv propriu al reclamantului prin activitatea administrativă, astfel încât înaintarea oricărei acțiuni din categoria acțiunilor în contencios administrativ prevăzute de art. 206 alin. (1) Cod administrativ evocă pentru admisibilitate întrunirea condițiilor nominalizate.

Prin urmare, în condițiile în care acțiunea în contestare/obligare nu întrunește condițiile procedurale pentru a fi apreciată ca fiind admisibilă, instanța de judecată nu va purcede la examinarea și soluționarea fondului cauzei de contencios administrativ în contestare/obligare la acțiunea reclamantului, deoarece chestiunile de procedură preced fondul acțiunii în contenciosul administrativ.

În același context, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a menționat că accesul la justiție poate fi limitat, în special prin instituirea condițiilor de admisibilitate, domeniu în care statul se bucură de o anumită marjă de apreciere.

Aceste limitări trebuie să urmărească un scop legitim, asigurându-se o proporționalitate între interesul persoanei și scopul legitim urmărit (Guérin contra Franței, 29 iulie 1998, § 37). Totuși, limitările nu trebuie să reducă la zero esența acestui drept. Regulile de procedură au scopul de a asigura o bună administrare a justiției și, în special, a asigura securitatea raporturilor juridice, iar cei implicați în proceduri trebuie să se aștepte ca aceste reguli să fie aplicate (Miragall Escolano ș. a. contra Spaniei, 25 ianuarie 2000, § 33).

Raportând normele de drept sus-indicate circumstanțelor pricinii, Completul judiciar conchide că instanța de fond în mod legal a constatat inadmisibilitatea acțiunii depuse prin cererea de chemare în judecată respectivă, în temeiul art. 207 alin. (2) lit. e) Cod administrativ, or din motivele descrise în acțiune nu rezultă clar care drept subiectiv al reclamantei i-a fost încălcat prin activitatea administrativă a pârâtului/intimat.

Din considerentele supra-enunțate, Completul judiciar conchide netemeinicia cererii de recurs înaintate de Odobescu Mariana, aceasta urmând a fi respinsă și menținută încheierea instanței de fond, ca fiind legală și întemeiată.

În conformitate cu prevederile art. 191 alin. (4), art. 243 alin. (1), lit. b) Cod administrativ, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ, din cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Odobescu Mariana, prin intermediul avocatului Botnari Vitalia.

Se menține încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 26 decembrie 2024, în cauza civilă, la acțiunea în contencios administrativ, intentată la cererea înaintată de Odobescu Mariana împotriva Autorității Naționale de Integritate, persoană terță Sorocan Vitalie, cu privire la obligarea emiterii actului administrativ individual.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecător Sîrbu Victoria

Judecători Braga Angela

Cașcaval Andrei